

Krátce o kázání

Úvahy | 25.9.2009 @ 18.15

Kázání chápu jako návod k aplikování Božího slova v životě. Boží Slovo je mimo jiné slovem o morálních pravidlech a skutečnostech, které má kazatel za úkol odhalit a srozumitelně je sdělit těm, kteří naslouchají.

V této úvaze se pokusím přidat svou trošku do mlýna, poskytnout další dílek do složité mozaiky jménem „Tak by to mělo vypadat“.

Svou úvahu jsem rozdělil do těchto částí:

1. Jen Boží slovo jako norma
2. Princip dialogu
3. Závěr

Jen Boží slovo jako norma

Jsem povinen přikládat Božímu slovu nezlehčitelnou váhu, jeho Inspirátor však mne chraň před přiznáním stejné autority slovu kazatele.

Oblíbeným argumentem opozice bývá odkazování se na autoritu, kterou dává kazateli Písmo. Nový Zákon byl však, jak věříme, po zapsání slov Bohem inspirovaných autorů kanonizován (opět pod vedením Ducha svatého) a nic k němu již nelze přidat. Kánon je uzavřený a Bůh již nikomu nevdechne ani čárku, která má být dopsána. Přestal zkrátka operovat se svým slovem v okamžiku, kdy byl stanoven kánon. Od té doby Jeho slovo změněno nebylo a nebude. Bůh si na tom, co řekl, zakládá (Dt 18:19; Mt 7,24.26; Mk 13,31; Lk 6,49; atd; atp).

Dle mého názoru to znamená, že je třeba podrobit kritice nejen každé kazatelovo tvrzení, které je explicitně protibiblické, ale i to mimobiblické. Takovýto přístup pro nás představuje jakýsi klíč, který nám pomůže vypořádat se s fenomény typu Torontského požehnání ap.

Princip dialogu

Krátce tomu, můj profesor homiletiky měl slovo o uzdravení chromého a farizejích. Jeho kázání bylo mimořádně dobré, zasloužilo by si osm bodů z deseti, přičemž devět by se rovnalo kazatelské variantě Pulitzerovy ceny a deset si zaslouží jen kázání pronesené v moci Ducha s darem rozličnosti jazyků negramotným beduínem londýnské akademii shakespearovskou angličtinou.

Přes všechny své kvality a klady však toto kázání dovedené do důsledku podalo celkem dobře průchozí východisko k obraně všelijakého mimobiblického učení, byť to evidentně nebylo prvoplánem. Mělo by na něj tedy navázat jiné, které by to slabší místo jaksí zacelilo a dodalo mu tak ještě vyšší kredit.

V tom je princip dialogu.

V jednom kázání totiž zkrátka nelze vylíčit tu plejádu perspektiv té či oné pasáže či dát vše do souvislosti s tím a tím. Není to v silách jednoho člověka.

Před několika týdny vyšel na oficiálních stránkách AC článek s názvem „Vzpouora je hřích jako věštění“. V tomto článku bratr em. biskup Rudolf Bubik vypráví příběh o tom, jak ti, kteří se postavili proti pastorovi sboru, byli stíženi nemocemi a smrtí, tedy prokletím obecně. Pokud vycházím z toho, že autor má všechna fakta podložena a podává příběh nezaujatě (tedy že pastor vzpouora nijak nevyprovokoval), nezbyvá mi, než celou věc přijmout, jelikož je podepřená Biblií i zkušeností.

Přesto je dle mého názoru nezbytné, aby bylo jeho pojednání, které v důsledku doporučuje bezvýhradnou poslušnost, vyváženo jiným kázáním, které by čerpalo, řekněme, ze Skutků apoštolských 5,28 – 30.

28 Řka: Zdaliž jsme vám přísně nepřikázali, abyste neučili v tom jménu? A aj, naplnili jste Jeruzalém učením svým, a chcete na nás uvésti krev člověka toho.

29 Odpověděv pak Petr a apoštolé, řekli: **Více sluší poslouchati Boha než lidí.**

30 Bůh otců našich vzkřísil Ježíše, kteréhož jste vy zamordovali, pověsivše na dřevě.

Odpůrce principu dialogu namítne, že by tento mohl v praxi snadno přivodit silnou rivalitu mezi kazateli a že by po krátké době vznikly „kazatelské války“, které by roztrhaly církev. Tehdy nezbyvá, než poukázat na jiný homiletický princip, který říká: „Kazatel má být hlasem, ne jménem“. Ať je tedy ten, kdo káže, hlasem volajícího na poušti, který se musí menšit, aby On mohl růst a ne egem, které a priori odmítá, že by mohlo být doplněno.

Jsem si vědom toho, že princip dialogu lze zneužít k nastolení určitého druhu relativismu, kdy bude každý výrok kazatele nesmyslně zpochybňován, takové nebezpečí je však přijatelnější než nebezpečí dogmatického přijímání všech kazatelových slov.

Závěr

Princip dialogu v podstatě není ničím novým a do značné míry funguje již v současnosti, o čemž svědčí například série pěti kázání na téma „probuzení“ z úst různých řečníků, která zazněla na Biblické škole v poměrně nedávné a krátké době. Zůstává otázkou, zda princip dialogu občas nenaráží na decentní guruismus, který ať se nám to líbí či nikoli, je v Apoštolské církvi do určité míry přítomný. Zda to je tak správně, či není, budiž podnětem k diskusi.

Nechci se totiž stavět do role toho, který opravdu zná „tu správnou cestu“. Přesto bych rád zdůraznil, že mé závěry jsou výsledkem dlouhodobějšího uvažování a pozorování.

Sleduji, že kázání má obrovskou moc. Je to jakýsi spojovací článek mezi učením akademiků a prostými lidmi. Kazatel není šašek, který před lidmi přednáší jakousi rétorickou etudu. Je to člověk, který svými slovy zasahuje do životů, jelikož mluví o tom, čemu oni věří a považují to za posvátné a nadpřirozené.

Každý kazatel ať tedy mluví tak, jak si přeje Bůh. Ať podává střípek obrazu Boží pravdy, k němuž ostatní kazatelé přidávají další.

<https://selah.cz/uvahy/kratce-o-kazani/>